

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, szerda, május 4

Tizenegyedik évfolyam.

A VÁLASZTÁSI TÖRVÉNYEK.

Alapelve a tervnek, melyet a választási törvény átalakítására nézve a múlt alkalommal körvonaloztunk, az, hogy az egyszer beadott szavazatok a parlamentben mindenként képviselőt nyerne, és más felől a képviselő csak a ráadott szavazatokat s nem képviseli egyszerre megválasztott pártbizottság a kisebbségben maradt szavazatokkal egy más kisebbségben maradt képviselőjelölttel egészíti ki a szükséges számra, vagy saját jelöltje részére más kerületnek kisebbségben maradt szavazatait fogadja el, a szerint, a mint a választókerületek szűkebb csoportjában ugyanazon elvek mellett csoportosuló pártból melyik jelölt nyert több szavazatot. A rendszer tehát bizonyos mértékben kombinációja az egy és két foku választási rendszernek. Két foku annyiban, hogy a kisebbségben maradt választók beadott szavazatait felett később csak a pártbizottság útján rendelkezhetnek.

E rendszernek azon óriási előnyétől most már eltekintve, mely szerint a parlament mindig hí kinyomata lesz a választók meggyőződésének, a mi jelenleg, apró győzedelmeskedések esetlegességeitől lévény függetlenségével nem, még azon megbecsülhetetlen jó oldallal bírna, hogy: 1-szor. A választók száma a kerületekben soha egyenlően elosztható nem lévén, ennek dacára a képviselők csak is egyenlő szavazatokkal válhatnak követett. Egyiknek saját hívei közül éppen annyi szavazatot kellene felmutatnia, mint a másikkal az övéiből.

2-szor. A megvásárolható választókerületek, hol három-négy szavazattal választatnak ez idő szerint képviselők, elcsúsznak.

3-szor. A pártok bukásából származó utókeserítésnek, s az e miatt már előre meginduló mocskos harc elvesztésé élet.

Rég érzett nagy fonákság, hogy például a Királyhágón túl sok kerületben 4—5 ezer választó költ egy képviselőt s az erdélyi részekben pár százon kezdve legfeljebb 2 ezerig megy a választók száma az egyes kerületekben. Ez lehet ránk nézve előnyös, de semmi esetre sem igazságos. Valamint égbekiáltó képtelenség, hogy egyik pár szavazattal manda-

tumot nyerjen, s a másik ezer és ezer választó elkeseredett küzdelme árán jut ugyanazon kiváltsághoz, s számtalan kerületben akkora kisebbség jó meggyőződése és minden buzgalma vész kárba, a melylyel más kerületekben akár négy képviselőt is harc nélkül meg lehetne választani.

De az új rendszernek legkirívóbb haszna a választási pártharc szelidültében nyilvánulna. Többé nem az képezne a küzdelem célját, hogy e vagy ama személy bukják vagy győzedelmeskedjék, mert ha csak pár száz szavazatot is nyert valaki, más kerületek segítségével céljához juthat, hanem, hogy mely párt mellett jelenjék meg az urnánál több szavazó. A választások személyi harca tehát ez által nagy részt a meggyőződés és a politikai pártok harcává lenne, a minek kell is lennie.

A szavazó azon tudatban, hogy szavazata által kifejezett meggyőződése minden körülmények között érvényesült az országgházban, nem viseltetik oly ellenséges indulattal a másik párt iránt, nem folyomodik olyan cselekedet, sokszor erőszakhoz, s a választási érdekháború mindazon immoralis fogásaihoz, melyek manapság az egész világon azon egyszerű oknál fogva vannak napirenden, mert a választó csak fényes győzelem vagy csúfos bukás között választhat.

A parlament, mint már előbb említettük, annyi tagból állana, mint a hány-szor ezer vagy kétezer választó leszavazott. A parlament tagok száma tehát a leszavazók számától függene. Részünkről egyáltalán nem ismerünk semmi okot, a miért a parlamenti tagok száma előre meghatározassék. Ha politikai szélesed áll be, s a választók érdeklődése csökkent, nagyon kíváncsok, hogy kevesebb tagból álljon a parlament, s kisebb terhére legyen az országnak, s tanácskozásaiban is gyorsabban haladjon. Ellenben, ha valamely nagy fontosságú, radikális állami kérdés képezi az összeülő parlamenti eldöntésének tárgyát, nagyobb mérvben nyilatkozik a választók érdekelődése, fesszaporodik a képviselők száma is, s viszont ép oly szükséges, hogy ily esetekre a parlament több tagból álljon.

Hogy azonban a hiányokról is szólnunk, valószínűnek tetszik, hogy a választók bizonyosok lévén szavazataik érvényéről, igen sok jelölt között fog megoszolni a szavazat. Ennek azonban következménye az egymást kiegészítő kerületek szűkebbre vonásában rejlik; ha minél kevesebb kerületből lehet kilátása a je-

löltnék kiegészítő szavazatokra, annál kevesebb a kilátás a mandatum elnyerésére, s a szerint apad a jelöltek száma.

Az egész mechanizmusnak természetesen mind előnyeit, mind hiányait csak a tapasztalat mutathatja ki, s ha e végre, törvény létesülne, az új rendszerrel csak az ország egy kisebb részében kellene kísérletet tenni.

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap Zsigmondy Vilmos elnöke alatt ülést tartott, melyen a kormány részéről is jelen voltak Pauler Tivadar és Szapáry Gyula gr. miniszterek.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Láng Lajos, mint előadó, olvasta fel a hazatipargyámolításáról szóló törvényjavaslata s a főrendiház által tett módosításokra vonatkozó jelentéseket előterjesztve, azok is hitelesítették, s a legközelebbi országos ülésben beterjesztendőnek határozattak.

Ezután a szegedi kir. törvényszék polgári és büntető osztálya, továbbá ugyanott egy kerületi börtön és fogház számára emelendő épületek költségeinek fedezése tárgyában beterjesztett törvényjavaslat vétetvén elő, Pauler miniszter előadja a ténylest s azon okokat, melyek ezen épületek emelését szükségessé teszik, azonban indítványozza, hogy a részletesebb tárgyalás előtt egy szűkebb körű bizottság küldessék ki, mely a terveket megvizsgálva, tgyen jelentést. Ezen bizottság tagjainak kijelölték: Zsigmondy Vilmos, Dárdai Sándor és Lukács Béla.

Ezzel az ülés véget ért. (O. É.)

Gróf Szapáry pénzügyminiszter kitüntetésé. A hivatalos lap azon közlő tartalmazza, hogy gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter az aranygyipjas-rend lovagjává nevezett ki. Az a legnagyobb kitüntetés, a melyet a korona adományozhat. A magyar kormánypar-tiak közül egyedül gr. Andrássy Gyula bírja. A pénzügyminiszter e nagy kitüntetése bizony-ságul szolgálhat egyszerre mind a kiváló biza-lomnak, melylyel a korona ő iránta viseltetik s bizonyára nagy jelentőséggel bír. — Szapáry Gyula gr. pénzügyminisztert az arany gyapju-renddel tüntették ki alkalmából tegnap a szabadelvű párt körben megjelenése alkalmával élénk óváziókkal fogadták.

KÜLFÖLD.

Az utolsó nihilista proklamációk a husvéti ünnepekben jelentik meg. Meglehetősen röviden vannak fogalmazva s körülbelől következőket mondják: „Ő vértanúval gazdagab-bak vagyunk, az utóbbi öt halottal pártunknak a kormány által meggyilkolt áldozatai huszon-

érezelmek és a reformáló érzelmek ereje közti közdelemből folyó eredmény. Az előbbiek dia-dala a meggyőzőkerezett habitusok utalmát mu-tatja, az utóbbiaké pedig azt bizonyítják, hogy a jogtisztelert erkölcsi habitusa tulsulyra jutott.”

A sympathia nevezetes meleggálya a benn-lakó (boarding house). Az angol tanulók családias együtt létében nagy szerepet játszik a ha-ratság, mely egyfelől az egyéni jellem közelebb-ről való komoly és részletes tanulmányozására serkent, s másfelől — mint Masson szépen mondja — „a serdülő ifjút kiveszi saját szemé-lyiségeiből, megkésztet, háromszorozza, sőt megötszöríti természetis belátó erejét, minek utánna arra készíti, hogy a természetet és az életet mások szemével lássa, vizsgálja.”

Az iskolai szoros barátság kötésére neveze-tes motívum, hogy a legnevezetesebb közép iskolák a hullámzó társadalmi életből izolált mezei, vagy hasonló színezett csöndes helysékben élnek. Charterhouse, Mill Hill, Eton mind kiesmestző magányban vannak, s mint fen-tebb említett Westminster School és Christ's Hospital (London) a nagy Leviathan elől szin-tén ily magányba költözködésképre készülnek, hogy növendékeik erkölcsiisége ok nélkül való kísér-téseknél ne legyen kitéve.

Ujabb időben a társadalom még is befér-közik ez intézetekbe s oly motívumokat csem-pész beléjük, melyek a tanulók erkölcsiiségét nagyon gyengítik, sőt pettyhdtté teszik. A nagyobb közép-iskolák e veszedelmes ellensége a nagy vagyon. A vagyon felhalmo-zódás következtében a szülék nem elégsznek

1) Guyon, La morale anglaise contemporaine, Pa-ris. 1879. 182—3 l.

2) Modern Culture, London, 1867, 308. l.

hatra szaporodott. Egyelőre azonban megnyu-gszunk e miatt s megfogjuk várni, mit tesz a czár jóvőre. A haladás régi akadályai (II. Sándor czár el van téve az utból. Az új ezár ellen személyi-leg nincs kifogásunk, de reméljük, hogy elméje fel fog világosodni s a népjólélt elérésére szük-séges utra fog térni. Sajnos azonban, ugy látszik, III. Sándor atyjának és seregének eljárá-sát akarja követni, s inkább Frolow hóhérra, mint egészséges eszmékre akar támaszkodni. — A Golosz jelentése szerint utjabban Moszk-vában is találtak lázító kiáltványokat felra-gaszva.

BELFÖLD.

Szászváros, 1881. máj. 1.

(A ref. főtanodai zenekar s annak első hang-versenye.)

A helybeli Kun-collégium tanári testületé-nek régi vágyát képezte, hogy az ifjuság kebe-lében iskolai zenekara alakulhasson meg. A mig az intézet csonka, 6 osztályu gymnasium volt, ezt elérni nem sikerült főleg azért, mert a fel-nöttebb ifjak ép akkor távoztak el a tanodából, midőn ama czél megvalósítására elég képzett-séget szerezhettek. De a jelen tanév elején, mi-dőn a 8 ik gymn. osztály is megnyílt, végre teljesülhetett annyiak óhajta és lehetséges lőn egy tíz tagból álló zenekart összealkotni.

Még egy másik körülmény is segítette elé az iskolai zenekar létrejöttét. Talán már előre is sejtí a t. olvasó, hogy e körülmény nem le-het egyéb, mint gróf Kun Kocsárd ő nagy-ságának, az áldozatkészség e legnemesebb elő-képének, kegyes adománya. Ugyanis az iskolai főgondnok ur még a múlt év őszén hangszereket beszerzésére nem kevesebb mint 97 ft 28 krt ajándékozott. E nemesekblt adományon kívül t. Bágya Zsigmond szolgabíró ur is 50 trtnyi adománnyal járult a zenekari alap megalkotá-sához.

Ugyanezen alap gyarapítása végett a ze-nekar ápril 30-án egy hangversenyt tartott, mely egyszerre mind első nyilvános szereplése volt.

Az ifjusági zenekar három darabot játszott s több szakértő diesérő nyilatkozata után irha-tom, hogy a fiatal zenekar első fellépése igen szépen sikerült s magát teljesen méltóvá tette a sok tapsra, mely mindenik darabja végén a tereben fölhangozott. Az előadott darabok kö-zül azonban nézetem szerint legjobban tetszett Beethoven „Romance“-a, melyet Wester-meyer Vidor (VII. g. o.) a zenekar egyik de-rék első hegedűs adott elő Weiner Sándor lelkes zongoratanító kísérte mellett. Meg is új-rázták őket s népdalokkal köszönték meg a ta-psokat, éjleneket és virágkoszorukat.

A közreműködők közt volt 6 fiatal hölgy és pedig Schuller Zelma és Adél, kik egy duót énekeltek Kükentől s kihívás után egy másik kettőt igen sikertűten; továbbá Rieger

meg a magok kényelmével, hanem gyermekeik életét is mentől könnyebbé kívánják tenni. Azokat az erőfeszítéseket és nélkülözéseket, melyeken ők átmentek, ellelejtik, s hogy azok jellemzőnek mennyire voltak építői, teljességgel számba sem veszik s gyermekeik iránt való természetes hajlamuk abban talál örömet, ha őket a lehető legtöbb fáradságtól megkímélt. Am a jellemzőt nem pénzen, hanem őszinte erőfeszítések árán szerezték. A fiúknak zsebpénzzel való bő ellátása sok kísértetre ad alkalmat, s ma már egy némely iskolában komolyan meghagyják a szüléknek, hogy gyermekeiknek sok zsebpénzt ne adjanak.”

Az ez irányban való visszaélés az iskolai jellemlejlés bizonynyal egyik nevezetes akadály. „A mai tanuló élete — ugymond egy angol szemle-író — sokat kezd vesztetni egyszerűség-ből és férfiaságából. A fiuk izlésbeli egyszerű-sége sokat hanyatlott, hamarabb kifáradnak a munkában s a fáradság miatt könnyen panaszra fakadnak.”

Ezelőtt 3—4 évvel Gladstone szintén pa-naszt emelt a vagyonos szülék hibás eljárása ellen, s annak a tanuló ifjuságra való káros következményeit fejtegette. Ugy tetszik, hogy Angolországban is lejárt az a szép idő, midőn a legvagyonosabb fiuk összes fénytűzése is egy új ruhadarabban állott, midőn Cavendish fiuk usztak az örömben, ha virágvasárnapra két pár új csizmát kaptak.”

1) Rugbyban pl. erős szabály, hogy ha nyomára jönnek, hogy valamely szűle, gyermeke titkos adósságát, az igazgató tudta nélkül kifizeti, azonnal utat adnak az ily tanulónak.

2) New Quarterly Magazine London, 1880. III. k. 273—4 l.

3) M. Lyte, History of Eton College, London, 1877, 161 l.

Hirdetési díjak.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hi-detéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelich Alajos Stadt Smbenbastei Nr. 2. (Eckhan) der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Buda pesten: Haasenstei-der Vogler hirdetés közz. irodája, Goldberger A. hirdetések fe-vételi irodája Budapeston Szervitator 3. sz.

NYITLÉSI CÉLHÉK

garmond sora után 25 krajczár fizetendő.

Johanna, ki Chopin cis-moll walzerjét játsza a m. dalegylet szép hangu új zongoráján; végül L és z a y Lenke és I n c z e Borea, kik a „bag-dádi kalifa“-ból adták elő 4 kézzel a nyitányt, mely egyik legkitűnőbbben exequál száma volt a csinos programnak. Közreműködtek továbbá Simon F. és Pap János urak, kik az ismeretes kettőt: „Itáliát“ énekeltek; végül pedig a helybeli magyar dalegylet, mely a „Dallnne-pen“ és a „Paris ifjai“ című szép férfi négye-seket énekelte elég szabatosan és hatással.

Közönség a rossz idő miatt kevés számmal volt s e miatt az anyagi eredmény — dacára a szép fellépzeteknek — nem lesz valami fö-nyes, de a szellemi eredmény annál kielégítőbb s óhajtuk, hogy a fiatal zenekar jövőben is leg-alább ily előnyösen mutassa be magát a közön-ségnek. Természetesen előadás végével táncz következett, mely reggelfelég tartott. r. l.

Képviselőválasztási mozgalmak.

Egyedről írják: Az alsófehérmegyei sza-badelvű párt újból alakuló gyűlése ma szeren-esesen megejtett. A gyűlésben Sándor Elek polgármester elnököt, 92 főt lehetett számba venni a városház nagy termében, hol d. e. tíz órakor elnök üdvözlöve az összegyűlt tagokat, megnyitá az értekezletet. Beszéde azon részére, melyben kiemelte, hogy e pártot a más ellenzéki partok honároló pártján tekintik, Berzenzei emelt szót, mint a ki sértést velt ebben gondol-batónak a másik párt ellenében; s a „nem egy mondatot, mint a hogy felfogta“ alapon azonban helyre lőn ütve azonnal a dolog. Ezután a vá-lasztások megejtésével elnök felkérte a parlala-kuló gyűlést, hogy óhajtaná, miszerint koránál fogva mentenék fel az elbúcsúzkodástól. Egyha-ngulag felkérte, ugyszinte az alelnök is széke megtartására; jegyzőkké Török Bertalan és Zeyk Dániel választattak. Ezután a vidéki bizottság egyes tagjai lőnek megválasztva.

Ezen újból alakult szabadelvű pártgyűlés befejeztével elnök indítványozza, hogy jelenlegi követünk miniszter br. Kemény Gábor ő méltó-ságának újból megválasztása egyhangulag mon-dassék ki. Ezen indítvány nagy eljenzéssel fogadlatott.

Alsópáunak Csató J. miniszter ő méltósága megválasztására örömet fejezi ki, de miután ő méltósága a ma hozzánk érkezett tudósítás szer-int hazánk fővárosának egyik választókerületé-ben felépítetése szándékolatlik, kénytelen — ugy-mond — kinyilatkoztatni, hogy felfogása szerint, ha ő méltósága nem fogadná el továbbra is innen a követséget, ebből itt nagy nehézség támadna Alsó-Fehérmegyére nézve és hivatalos állásánál fogva kimondja, hogy követünk miniszter ő méltósága azonnal tudósítassék és kéressék fel. Miután e gyűlés, mint alakuló nagygyűlés egy tekinthető, oda kell tehát hatni, hogy a megye

Az angol középiskola benn maradó erköl-csiségének két kitűnő építője és támasza a monitori rendszer és a iskolai traditio. Az előbbiről a fegyelemlről szóló fejezetben lé-vén szó, ezutal csak az utóbbira szorítkozom. Az iskolai hagyományok, az iskola régi erkölcsi tonusa, a jelenleg működő tanító testlet példája és utmutatása nyomán alakult erkölcsi és vallá-sos habitusok együtt alkotják a „genius loci“-t. A moralnak ez a helyi szokások és élet szen-tesítette condexé azért szükséges az iskolában, mert a növendékek érzületének és értelmének egyiránt támaszra van szükségük. Emekt meg-adják a mindennapi tanulmányok; amaz a múlt növendékek, az iskolai ősek viselt dolgaira való folytonos emlékezés tartják élénkségben, mentik meg a poshadástól. A játszó téreken kiaggatott megtisztelő jelvények az étteremben, gyűjteményekben lévő képek, szobrok, az is-kola körében lévő nevezetesebb épületek (pl. könyvtár, képtár, gymnastika stb.) melyek gyak-ran az iskola volt mesterei és növendékei bőkezűséget s egyszerre mind az intézet iránti kegyeletét tanusítják; végül az iskola ősi szo-kásai pl. a Christ's Hospitali két ruhások Blue Coat boys husvét hétfői menete a Lordmayor-hoz, a Westminster schoolban évenként egy-egy Terentius vagy Plasztus-féle vigjáték előadása, melyre nagy közönség szokott összecserelni: mind megannyi új forrás víz, mely fristó eleme-ket ad annak a stabilis légkörnek, melyet isko-lai moralnak hívunk.

(Vége követik.)

A KELET TÁRCZÁJA.

AZ ERKÖLCSI NEVELÉS.*)

Az angol népben — ugymond Arnold Máté — megvannak mindazok a tulajdóságok, melyek egy nemzetet alkalmassá tesznek az egyéni működésre.) Ebből kifolyólag az angol közép-iskola figyelmét főleg a növendékek egyéniségi fejlesztésére fordítja. A középiskolák az erkölcsi habitusok fusiója eszközésére való intézetek; százak óta az autonomia fészkei s a szabályo-zott szabadság szoptatódajkai. S minthogy a modern társadalom ezt az üntörvényadást miu-denben felteszi s minden tagjától megköveteli az erkölcsi törvények tisztelét: ezeknél fogva ez intézetek az erkölcsi virilitás tisztelére méltó mintái Európa minden más nemzeténél. A fran-czia benlakó lyceékben inkább a kaszárnyaszel-lem uralkodik; a németeknek pedig ősidóktól fogva az uniformitásban telik kedvük.) Sőt ma-goknak az angol társadalom alsóbb rétegeinek is ideális magasságban álló intézetek az első-roltuk nagy középiskolák. A gentleman a homo papertől elválasztó ősi bástyák e collegiumok. Valóban a népiskolát a public schooltól ötödél-száz esztendő választja el Angolországban. E hosszú idő teleírott táblává tette az urfi szelle-mét, ellenben thressé a pórfi (poor), a szegény ember gyermekeit.

*) Mutatvány szerzőnek „Az iskolázás jelene An-golországban“ című saját alatti levő műve II-ik részé-nek „Eredmények a közepoktatásban“ című szakaszából. 1) Mixed Essays, London, 1879. 19. l.

2) Németországban talán az egy Schullforta az an-gol benlakó középiskolához sokban hasonlító szerkezeti intézet.

3) Emile, 1782-ki kiadás (Deux Ponts) I, 110. l.

és a baze érdekében ragaszkodjunk — ugymond — az olyan képviselőhöz, a ki érdemet szerzett magának és így innen a gyűlésből adassék kifejezés. Török B. az alispán pártjára állva, a körülmények elvénél fogva a felirat mellett kardoskodik. Az alispán azonban minust lát, tart valamitől, mely valamit — ugymond — még a Napobonok idejéből ismerünk s ez: az államcsíny s ha egy ily államcsínyféle áll be, mit tesszünk ekkor? mert hát — folytatja tovább — megtörténhetik, hogy ellenzéki képviselőt akarnak megbuktatni egy kormánypártival s ezt épen egy magas állás tekintélyes férfival kell eszközölni, s ha ez beállna, mi itt nagy zavarnak lennénk kitéve. Az itteni nyugalomra nézve tehát mulhatalanul szükséges a miniszter fő méltósága megválasztása s pártolja azért a felkérést. Ennek nyelvéstése a választmány böcs belátására bízott, mint a mely majd találandó módot helyes megfontolással a felkérésre.

Mintán elnök még egyszer megköszönte a pártalakulás céljából ide fardat vidéki tagoknak is részvétőket, a gyűlés eloszlott. r. l.

Az udvarhelyi megyei mozgalmakról hozott híreinkre Derzsi József úr hozzáuk a következő levelet küldte be:

„Csak most veszem észre, hogy a levelező szives volt csekély személyemről megemlékezni e lapok 94. számában, az állítólag Bikafalván tartott pártértekezlet alkalmából. Verhovay urat és csekélységemet tiltatni fel a képzeletében látott baloldali vízi kigyó fejei gyanyát. Én uram, levelező ur, az egész dologról csak az ön levélből értesülök.

Sokkal csekélyebb ember vagyok, mintsem az ön magas politikájába be lehetnék avatva. Köszönöm a meg nem érdemelt kitüntetést, mely szerint a világgal tudatni kívánja, hogy én pár nappal ezelőtt az Öt mellett megfordultam. Legyen nyugodt, mert magánygyben kellett járnom, s ezért nem tehettem tiszteletemet sem önnek, sem más jó embereimnek. Hogy ön ezért apprehendál reám, kitüntető megtisztelésnek veszem, valamint azt is, hogy személyemmel nem kívánt foglalkozni. Ezt jövőre sem óhajtom s nem is ajánlom. Különben legyen nyugodt, ezután kötelességemnek fogom tartani, hogy a mikor leánykérni, vagy széptenni, vagy komaságba lesz utam arra felé, mindig előre tudassam, hová és mikor megyek, még pedig lapok vagy távirat útján, ha már olyan Haymerle-féle nagy potentaturnak tűntetett fel, a kinek prüsszentése is valami nagy politikai aktiót jelez. Ha ott beun gondolkozik valaki még önön kívül rólam, köszönöm. Én is gondolkoztam s gondolkozom eloget az ön atyáimairól s igyekeztem is tenni érettök még a kholerás világban is minden birlapi zengedezés nélkül.

Derzsi József.

Zsidóüldözés Oroszországban.

Tegnap távirataink emittették a szörnyű mészárlást, melyet Elisabethgrádnban a muszka parasztok a zsidó családokon elkövettek. Ötszáz család irtott ki nagy részben, árraktáiraik kirabolattak s a dühödt parasztok a helyőrséggel formális csatát folytattak, mely alatt sok tiszt megsebesült s a katonaság közül is többen megöltek. Ma újabb részleteket olvasunk a szörnyű vad tényekről. A „Golos“-nak távirják ugyanitt Elisabethgrádból apr. 27-éről:

A LÁMPAGYÚJTÓ.

MISS CUMMINS REGÉNYE.

Huszonhatodik fejezet.

Még t ö b b v á l t o z á s o k.

(Folytatás.)

— Áldozat! vágott szavába az orvos. Oly nagy áldozat ez, minő a világon csak lehet. Nem csak tisztességes jóvedelemről mond le Gertrud, melyet egészen önére jén szerez s kedvesen berendezett lakást hagy el, hanem egész függetlenségét áldozza fel, melyre oly annyira törekedett, hogy egyik jó emberének sem fogadta el vendégszeretét, két hétnél tovább.

— Nem, orvos ur, szolt Gertrud, semmi, mit Emiliáért teszek, nem mondható áldozatnak részemről, legnagyobb gyönyöröm az.

— Trudka mindig gyönyörét leli abban, hogy helyesen cselekedjék, jegyzé meg Jeremyné.

— Oh! nem, szolt Gertrud, az én óhajaim is néha félre csapognak, de ez esetben lehetlen nem tennem.

Azon gondolat, hogy kedves Emiliának idegenek segélyére szoruljon, nagyon szerencsétlenné tette.

— Szeretném, mormogta fogai közt az orvos, hogy azon hitet táplálhatnám, hogy a hozott áldozat csak felényi értékére is becsültetik; de Graham, arról meg vagyok győződve, a legnagyobb kegynek tekint, mi csak a világon léte-

A délután folyamában nagy zavargások történtek. A zsidók házait kiraboltták boltjaikat kifosztották és áruikat részben megsemmisítették, ha azok tova szállítása nehézségekbe ütközött. A zavargók ellen hadesapátok vonultak ki, s ezek nagy erőfeszítésének sikerült a további rablást megakadályozni. Csütörtök este parasztok özönltek a városba, azonban a csapatok is új erősitéseket nyertek, lovasság is érkezett, s ezek az újabb támadást megakadályozták. Sok zsidó Odesszába menekült, többen megsebesültek s egy megöltek. A katonaság által visszaszorított parasztság faluba tért vissza s ott a zsidó bérők koresmait kiraboltták. — Kosits vezérőrnagy lovasságot küldött a nyugalom helyreállítására, Suamenska faluba Novogeorgiokból külön vonaton száz főből álló lovascsapatot. A dragonosok a zöndülést elnyomták Elisabethgrádnban és környékén a nyugalmat csak nagy fáradsággal lehetett helyreállítani, nyilvános helyek zárva maradtak. A hatóság a kormányzóhoz jelentést tett, hogy új zavargásoktól lehet tartani.

Polta községben a zsidókat lekötözték. A tornyokban felverték a harangokat, mi jelölt szolgát a verekedés kezdetére. Éjjel nagybörérszt részeg parasztok a zsidók házait fosztogatni kezdtek. A polgármester kezdeményezésére Olviopolból, mely város Poltával hid által van összeköttetésben, a polgárság közül a rendőrség vezetése alatt többen ájtotték s a rendet helyreállították.

A hivatalos lap szerint szigorú vizsgálatot rendeltek el a mészárlásra bujdosók és a tettesek ellen.

Általában a helyzet mind zavarosabbá válik a nagy orosz birodalomban. A roppant test rothad, úgy látszik, hogy a felbomlás felé igen közeledik. Az általános zavarokról a következőket olvassuk:

Varsóba parancs érkezett Pétervárról, hogy a királyi lak és Belveder palota állítsassék helyre. Híre van, hogy a czár hosszabb ideig ott fog tartózkodni, minthogy Pétervári nyárlakát és palotáját, nem tartja biztosnak. Szó van arról is, minthogy lakását is áttenné Varsóba.

Pétervárt, mint állítják, a forradalmi végrehajtó bizottság helyiségei fedeztettek és ott fontos iratok találtattak, köztük az összeesküvők névsora is, hol a számos magasrangú egyén neve is találtott. Számos elfogatás történt. Pétervár ugyszólván ostromállapotba van helyezve, a város örök által van körülvéve és számos katonaság van összpontosítva. A vendéglöket és sörházakat rendőri parancsra már délután négy órakor be kell zárni.

II. Sándor czár gyilkosa, Chrinereczky (Jelnikov) egy görög óhitű pap fia, és származására nem lengyel, mint azt kezdetben állították, hanem orosz. Kibalesics atyja, ki tudvalevőleg szibériai lelkész, annyira szívere vette fia tétét, hogy öngyilkossá lett. A városban, erősen tartja magát azon hír, hogy Miljutin gróf hadügyminiszter visszalép.

Zsidóhajsza Németországban.

A Berlinben megindult antiszemita mozgalom sem maradt meg a porosz székváros falai között, hanem terjedni kezd az egész országban s egyes helyeken már nemcsak szavakkal sérítik meg a zsidóságot, hanem tetleg is bántalmazzák.

hetik, a kegyed visszahívását. Meglehet, úgy nézi, mint valami kolostor.

Nem első ízben történék, hogy ily módon cselekedjék. Szeretném tudni, mi készíthetné volna a szegény Amory Fülöpöt arra, hogy visszatérjen hozzá. Aztán hangosabban hozzátette: Mentegetőzött legalább levelében előbbi sértő modorraért?

— Nem hiszem, hogy szükségesnek tartaná, viszonzá Gertrud.

— Tehát egyetlen szóval sem kívánta menteni nemtelen magaviseletét? Gondolhattam is felőle, hogy nem fogja tenni. Ezennel kinyilatkoztatom Gertrud, hogy szégyen-gyalázat, ha ismét oly bánásmódnak teszi ki magát. De mindig is hallottam, hogy a nők a barátságért saját érdeküket feláldozzák, s most hiszem ezt.

Jeremyné, jó lesz e lányka barátságát megtartanunk, s egykor igénybe vennünk szolgálatát.

— Ha megteszi sir, a legnagyobb örömmel állok szolgálatára. Ha létezik valaki, kinek a társadalom iránt lerovandó adósságai vannak, úgy bizonyosan én vagyok az. Hallom, hogy a világot sokan hideg érzékletlen, önzőnek nevezik. Irányomban soha sem volt az.

Hálatlan volnék, ha nem éreznék minden ember iránt szeretetet; s mennyivel inkább az lennék, ha nem érezném magamat testileg, lelkileg lekötve egy oly drága barátom iránt, ki oly szeretetet tanusított irántam, minőt soha árva nem élvezett még.

Gertrud, szolt Jeremyné, azt hi-

Legutóbb Argentanban ült ki a z antiszemita forradalom egy ellenőrzési szemle alkalmával a tartalékos katonák meg a zsidóság között. — Az ütközetben két katonas egy zsidó vészedelme sebet kapott. Esteli 10 órakor bedobták a zsidók ablakait s mikor egy megtámadott rálott a csécselkre, még nagyobb erővel buolt a közapor, sőt lövések is hallatszóttak. A lázadók közül csak egyet fogtak el. Másnap éjjel folytatták a gazdaságot. Ugy mondják, hogy az illetékes hatóság, melynek nagyon nyere lehet ez a nemzetet szegényítő galádság, megindította a vizsgálatot.

Egy bécsi lap híre szerint az argenani zsidóság falain már hetekkel ezelőtt plakátok voltak kiragasztva, melyeken a lázadók felszóllítottak a zsidókat, hogy négy hét alatt okvetlenül elhagyják a helységet, különben meg fognak ismerekdni kötéllal.

A zsidóellenes mozgalmat egy tanító meg egy áttömester vezeti. Beszélük, hogy a polgármesternek szintén van része a dologban. Mikor a gazemberek javában lödözték a zsidókat, a polgármester a vásártéren sétálgatott, s a helység rendőrei közül egyetlen egy sem mutatkozott az ütközet színhelyén.

Hogy a hatóság csakugyan egyetért a zsidók üldözével, világosan mutatja az a tény, hogy az itt következő felhívás napokon át ékeskedett Argentan utcáinakban, a nélkül, hogy a hatóság közegei csak egy példányt is eltávolítottak volna. A lázító felhívás így szól: Felhívás a keresztényekhez! Ébredjétek keresztények s rázzátok le magatokról a zsidójármot. Üzzétek ki őket Palesztinába, mert ők a kereszténység elnyomói. Gyűljétek össze mindannyian segítségére, a falvakból, városokból, mindannyian! Üssétek a zsidókat! Üssétek a kutyákat! Üssétek a családok, Irtsátok ki ezt a pokoli fajzatot. Ne féljétek ti leigázott keresztények, ne féljétek, mert nagy hős jár előttünk! Nos, hát legyetek gyávák; hiszen csak arról van szó, hogy csekély vagyonunkat megmentsük! Ki a zsidókkal! Éljen Bismark! Éljen dr. Henrici! Éljen dr. Stöcker! S az üldözések még egyre tartanak. A fejegetett zsidó-családok tömegesen hagyják el Argentan és Thornba vonulnak.

Titkári jelentés

a kolozsvári polgári lövészegylet igazgató választmányának 1880-ik évi működéséről.

Tisztelt közgyűlés! Az igazgató választmány, midőn a lefolyt egylettől részletes számadását a tisztelt közgyűlés elé terjeszti, teszi azt azon tudattal és félfias lelkiegnyugvással, hogy a lövészet nemes ügyének felvirágzása érdekében mindent megtett, a mit a körülmények és gyenge ereje megtenni képes lehetett. Ha azonban jóakaratu fáradozásunkat és munkálkodásunkat nem a remélt siker koronázta, az nem valamely mulasztásnak, hanem azon még most is létező nem csekély mértékben hátrálto körülményeknek tulajdonítható, melyekkel egylettünknek évről-évre sokszor meg kell küzdenie. Az igazgató választmányunk a lefolyt évben egy helybeli napilapok, valamint külön felhívás és átiratok útján fölkérte egy városi közönséget, valamint a városunkban fennálló testületek igazgatóságait, hogy köbükben egylettünk számára minél számosabb tagot szerezni sziveskedjenek, mialtal hazafias ügyünk támogatását s célunk megvalósítását törekedünk elősegíteni. Felhívásainkban különösen kiemeltük a tisztelt közgyűlésnek múlt évi rendes gyűlésében hozott

szem helyesen cselekedett, midőn Emiliát elhagyta, és ép oly igazza van most, midőn visszatér hozzá; s ha neki köszöni azt, hogy ily jó lánykává fejlődött, akkor mindenesetre nagy igényei lehetnek kegyed áldozatkészségére.

— Mindenesetre lehet igénye reám. Jeremý asszony, felett Gertrud meghatottan. Emília tanított meg legelőbb arra, mi különbség van jó és rossz között.

— És most elveszi tanításai gyümölcsét, tette hozzá az orvos, kiegészítve Gertrud mondatát. Ez szép kegyedtől, hiszem. De csakugyan el van határozva, megtenni ez európai utat, a napokban lesz elég dolga, s sietni kell az előké születekkel. Mit gondol W. ur, elfogja kegyedet könnyen bocsátani?

Remélem, felett Gertrud. Sajnálom, hogy kérnem kell őt erre, mert nagyon jó volt hozzáam s a télen is már 15 napi tanítást elmulasztottam. De mivel már csak pár hónap van a nyári szünnapokig, remélem, hogy addig kipótolhatja helyemet. Holnap beszélek vele ez iránt.

Jeremýné most részvétellel kérdezősködött, hogy minő intézkedéseket szándékozik tenni Gertrud elutazása előtt, felajánlott egy szobát butorai elhelyezésére, megnevezett egy pipere árusnőt, kiöl ő is vásárolni szokott, s mielőtt elutáo ott volna, elkészítették az egész úttervet, mely szerint Gertrud nyolcz nap leforgása alatt, útra kelhet New-York-felé.

(Folyt. köv.)

határozatát, mely szerint egy a pártoló, mint a működő tagok évi tagsági díja 4 frtól 2 frta szállítattat le. E tekintetben tett fáradozásunk eredményét leginkább feltöltött a pénztári számadás azon tétele, mely a tagok évi díjából befolyt bevételi összeget foglalja magában. Kedves kötelességünknek ismerjük tudatni és egyszerű mind megnyugtattni a tisztelt közgyűlés tagjait a felől, hogy lelkiismeretes gazdálkodást tette lgyekoztunk a szükséges kiadásokat a bevételekből fedezni, a mire nézve atalunk a számadásokat megvizsgáló bizottság jelentéstételére.

Ezen általános előzmények után áttérünk jelentésünk azon tételeire, melyek az igazgató választmány múlt évi munkásságának részleteit tüntetik föl.

Igazgató választmányunk a múlt évben 5 választmányi ülést tartott, mely ülésekben hozott határozatok száma tesz 42-öt; a levéltár 67 ügydarabbal szaporodott, melyek mind elintéztettek.

A gyűléseken hozott határozatok közül említésre méltóknak találjuk a következőket:

1) A múlt évi közgyűlés által egyhangú lelkesedéssel egylettől elnöknek megválasztott Korbuly Bogdán, az egylett ügyeinek élére állva, azon mindvégig a legmegelőbb érdeklődés, ki tartó szorgalom és jelentékeny áldozatkészséggel működött közre.

2) A lövőde vendéglői jogának bérletére nézve az ajánlkozók közül Simon Ferecz helybeli czukrász ajánlata fogadtatott el, mivel szemben a szerződés 3 évre oly formán kötött meg, hogy az első évben fizessen 100 frtot, a következő években pedig 150—150 forintot.

3) A lödény a múlt 1880-ik évben apr. 11-én nyitott ugyan meg, de csak próbálóségek és fegyverek belövésére; az ünnepélyes megnyitás azonban május 24-én történt.

4) Igen nevezetes es emittérsó méltó azon országos lövész-ünnepély, mely a múlt év július 18-tól 25-ig Bécsben tartatott, mely ünnepélyre a bécsi lövész szövetség központi bizottsága által egylettünk is meghívta lett. Igazgató választmányunk a meghívást elfogadta s az ünnepélyen 12 lövész tagársunk vett részt, kik közül Köszegváry Gyula és Heinrich József lövészársak kerettek föl, hogy az ünnepély lefolyásáról annak idejében választmányunknak referáljanak. Kérésünket készséggel teljesítették s az ünnepély lefolyásáról mindketten részletesen számoltak be a közelmúltban tartott egy. választmányi ülésen. Jutalmat nyertek ezen ünnepélyen Husznik József, Heinrich József és Fröhlich Alajos lövésztagok. Kapcsolatosan ezzel megemlíti azt is, hogy az ünnepélyre egy ezt list ev ő készletet is küldött fel választmányunk az egylett nevében melynek értéke részben az egylett tagok szíves adományából, részben pedig egylettünk áldozatkész elnöke Korbuly Bogdán nemes adakozásából tolt be.

5) A város által évenként járn szokott 1200 frt kamat-biztosítási és tökéltörlesztési összeg a múlt 1879-ik évről utalványozva lett, mely egylettünk pénztárnoka Szentjánosi Ferecz által fölvételest s az egylett tartozásainak törlesztésére fordítottat.

6) A budapesti országos lövész szövetség központi bizottsága megküldötte az országos lövész szövetség alapszabályának egy példányát s ezzel együtt egy felhívást, melyszertt egylettünk lépjen be az orsz. lövész szövetség tagjai sorába. Választmányunk a felhívás alapján határozatilag kimondotta s egyszerűs mind értesítette is a központi bizottságot arról, hogy egylettünk nemcsak belép az orsz. lövész szövetség tagjaik közé, hanem arra is törekedni fog, miszerint tagjai közül minél többit megnyerjen e végre. Azonban egy egylettünk, mint az egyes tagok tagsági díjukat csak azon időtől számítva fizetik, a mikor az országos lövész szövetség végleg megalakul, s a melyről egylettünk annak idejében a központi bizottság által értesítessék. Erre azonban választ még mind ez ideig nem kaptunk.

7) Minthogy egylettünk és Kolozsvár városas között megkötendő szerződés még mind eddig nem történt meg, választmányunk ezen ügyben a városi Tks. tanácsot újból is megérgette.

A mi a lövész-egylet jogi ügyeit, valamint az egylett pénztár jövedeli állását illeti, az elsőre nézve az egylett ügyvéd — az utóbbira a számadás vizsgáló bizottság jelentése ad kellő felvilágosítást.

Ennyi az tisztelt közgyűlés, a miről jelen alkalommal beszámolhatunk. A mily üzetlen kiartás és ügyszerelet vezette ig. választmányunk minden egyes tagját a felsorolt ügyek közreműködésében, éppen oly szerencsésnek érzimagát azért, hogy a reája ruházott nagybecsű bizalom folytán gyenge erő és tehetséggel bár, de annál tisztább szándékkal közreműködhetett ezen közhasznú és hazafias intézmény érdekében, mely, hogy mielőbb felvirágozzék és üdvös célja megvalósuljon, tiszta szívvel óhajjuk!

Kolozsvárt, 1881. apr. 24-én.

Korbuly Bogdán,

elnök.

Nyárádi Lajos,

titkár.

Az akadémiából.

(Saját tudósítónktól.)

— május 2.

Az akadémiában ma délután az első sztyly tartott a tülést Pulsky Ferecz elnöklete alatt. Tagok szép számmal jelentek meg, hallgatók kevesen.

Az első előadó Hunfalvy Pál volt, a ki abból az alkalmából, hogy egy a magyar, mint a finn (Szuomi) tudós-társaság csaknem egyszerre tartják fenállásuknak 50-ik évfordulóját, mivel a magyar 1830-ban, a finn 1831-ben alakult, a két társaság működését hasonlítja egybe. Értekezéséhez igen hosszú bevezetést ír; elmondja benne vázlatosan mindkét nemzet történetét, s különösen a kedvezőtlen viszonyokat, melyek a nemzeti nyelv fejlődésére mindkét osztályban századok óta hatottak. Az ismeretes tényeket mellőzve, csak azt említem fel, hogy egy nálunk, mint a szuomiknál az idegen hatás ellen folytatott nemzeti ellenhatás hozta létre a hazai nyelv pártfogás alá vételét, mely nálunk a latin, a finnnekél a svéd nyelv nyomott el. A finn akadémiát nem a nemzet, hanem egyes buzgó férfiak alapították, úgy hogy kezdetben mindenki tagja lehetett, a ki 6 rubelt befizetett; de csakhamar nevezetes híre tett szert a Kalevala kiadása által, melynek történetét egy, mint az „Utazás a balti tenger környékén“ című munkájában megírta.

Áttérve ezután tulajdonképeni tárgyra, a két aademia összehasonlítására, szemelvényként fölemlíti a nevezetesebb írók műveit; mondja, hogy az akadémia tőkéje jelenleg 114.000 márká, évi jövedelme pedig 34.000 márká, s ez összeghez (ellentétben a mi akademiákkal) a kiadott könyvek után származó bevételből mintegy 14.000 márká tiszta haszon járul. — Szól ezután az estekről, s kiemeli, hogy irodalmunk tulajdonképen század elején kezdődött, s azóta folytonosan gyarapodott; a múlt évtizedben átlag 130 mű jelent meg évenként, holott népeségük alig 800.000. A finnek és estek elszakadtak tőlünk, s ennek okát nem értjük, csak azt mondhatjuk el róink, a mit a finn közmondás tart: „Istennél a sors gyepője, teremőnél a siker útja,“ de ezuttal ostobaságnak mondja az árja népek gögjét, s lenéző magaviseletét az uraltatók iránt, kiknek nyelvkincsé szinte igen nagy, s nekünk nincs okunk — mint néhány gögös egyén teszi, a finrokonság ellen felszólalni.

Második előadó Joannovics György volt, a ki főleg Ballagi Mór ellen intézett „Értéslük meg egymást“ című értekezésének véget olvasta fel. Majdnem másfél óráig tartott az értekezés, s mivel legnagyobb részén a „Nyelvőr“ be már küzlött részletekkel foglalkozott, csak itt-ott költötte le a figyelmet. Főtárgyát oly szavak s képzők ellentéte képezte, a melyek nem correct alkotásnak ugyan, de feltétlenül azért nem lehet elítélni.

Egyéb tárgy nem volt. (*)

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. május 3.

Helyi hírek.

Lapunk szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája a korábbi Fröhlich, jelenleg Lukács-féle 12-ik számú főtéri házba költözött át.

— Szolnok-Dobokamegye nagyköldi választó kerületének, egy számos tagból álló küldöttsége járt ma Kolozsvárt. Az ottani szabadságlv párt, mely az intelligencia, birtokosság óriási többségét foglalja magában, a múlt hó 26-ikán népes gyűlést tartott, s elhatározta, hogy B. Bánfi Dánielt fogja felkérni a képviselőjelöltség elfogadására. E feladattal egy küldöttség bízott meg, mely ma tisztelgett az ősbáronál, ki a választó kerületnek bizonyára nagy örömére, készenek nyilatkozott a jelöltség elfogadására. Ugyan-e kerületben néhány tagból a szélbái is megalkult és Gr. Vass Jenő kiáltotta ki jelöltné, de az a tréfa esett meg rajtuk, hogy a midőn felszólítottak a jelöltség elfogadására, akként nyilatkoztak a gróf ur, hogy ő ugyan nem kormánypárti, de szélbái sem.

— Nemzeti színház. Markusk. a. harmadik vendégjátékuk „Figaro lakodalmá“ került színre. A vendég Chernbu szerepét játszta rendkívül bájosan s ügyesen. A szeretetreméltó kis semmiházinak, ki meghódít minden asszony szívet; a félig fecsegő gyermeknek, félig szerető udvarlónak, kinek „lángra lobban a vére — mint Beaumarchais mondja — nem tudja néha mit csináljon vele,“ — minden vonása kidomborult alakításában. Az igen szépen szavalt románcok után a közönség sokáig tapsolta a kisasszonyt. — Szombathelyi Figaroja ismét az a bölcsekdő, magyarázó alak vála, milyentől a vigjáték eddigi előadásai alatt mutatta be a szellemes szolgát Szombathelyi. Ez a Figaro szüntelenül oktat, a baj által leverett, kényesebb helyzetekben szerényt lassu észjárás. Ha egy-egy gondolatja jön — mint a házassági kereset tárgyalásakor — úgy e Figaro azt szörnyű garra adja elő s nagy önérzettel mondja: „nem főzöl

Magyar kir. államvasutak menetrendje.

(Keleti vonal.)

Érvényes 1880. évi szeptember hó 10-étől.

Nagyvárad—predeal irány.

Allomások		Gyors- vonat 2. sz.	Személy- vonat 4. sz.	Teher- vonat 42. sz.
		óra perc	óra perc	óra perc
Budapest	Elind.	10 05	6 55	6 05
Czegléd	"	11 33	10 20	9 15
Püspök-Ladány.	"	1 51	2 22	1 56
Nagyvárad (Vendéglő)	Erk.	3 16	4 30	5 25
Nagy-Várad	Elind.	3 21	5 10	6 30
Várad-Velenceze	"	—	5 19	6 43
Fugyi-Vásárhely	"	—	5 30	7 05
Mező-Telegd	"	3 52	5 52	8 00
Elesd	"	—	6 10	9 03
Rév	"	4 27	6 34	10 00
Csúcsa (Vendéglő)	"	5 24	7 38	12 20
Bánffy-Hunyad	"	5 57	8 15	2 00
Sztána	"	—	8 36	2 34
Egeres	"	—	9 00	3 20
Magyar-Gorbó	"	—	9 14	3 42
Magyar-Nádas	"	—	9 30	4 20
Kolozsvár (Vendéglő)	Erkez.	7 04	9 50	4 52
Kolozsvár	Elind.	7 14	10 14	5 20
Apahida	"	—	10 36	6 00
Kolozs-Kara	"	—	10 47	6 18
Virágosvölgy	"	—	11 28	7 26
Gyéres	"	8 26	12 04	8 49
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erkez.	8 47	12 38	9 41
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8 50	12 48	9 30
Maros-Ujvár	"	—	12 56	9 42
Felvincz	"	—	1 03	10 00
Nagy-Enyed	"	9 16	1 27	11 00
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Erkez.	9 32	1 47	11 35
Tövis (Vendéglő)	Elind.	9 39	2 07	12 34

Allomások		Gyors- vonat 2. sz.	Személy- vonat 4. sz.	Teher- vonat 42. sz.
		óra perc	óra perc	óra perc
Karácsonfalva	"	10 08	2 35	1 28
Balázsfalva	"	—	2 50	2 01
Hosszu-Aszó	"	—	3 07	2 28
Mikeszása	"	—	3 23	2 59
Kapus (Elágazás Nagy Szeben felé)	Erkez.	10 41	3 41	3 28
Kapus (Vendéglő)	Elind.	10 48	3 51	3 52
Medgyes	"	11 02	4 11	4 37
Eczel	"	—	4 30	5 08
Erzsébetváros	"	11 24	4 44	6 00
Dános	"	—	5 04	6 39
Segesvár (Vendéglő)	Erkez.	11 51	5 22	7 09
Segesvár	Elind.	12 11	5 32	—
Héjasfalva	"	12 26	5 50	—
Erked	"	—	6 28	—
Bene	"	—	6 50	—
Kacsa	"	—	7 11	—
Homoród-Kőhalom	"	1 29	7 29	—
Alsó-Rákos	"	—	7 56	—
Agostonfalva	"	2 04	8 18	—
Köpecz	"	—	8 26	—
Apáczs	"	2 24	8 51	—
Mogyoros	"	—	9 04	—
Földvár	"	2 44	9 23	—
Botfalva	"	—	9 40	—
Brassó	"	3 25	10 12	—
Derecske Hétfalu	"	—	10 31	—
Tömös	"	4 03	11 07	—
Predeal	Erkez.	4 28	11 39	—
Bukarest	"	10 35	9 00	—

Kocsárd—marosvásárhely		Vegy. von. 112. sz.	Vegy. v. 116. sz.
Állomások		Minden nap óra perc	Minden nap óra perc
Kocsárd (vend.) Ind.	"	9 10	4 00
Kecze	"	9 46	4 36
Maros-Ludas	"	10 18	5 08
Maros-Bogát	"	10 29	5 19
Csapó-Radnóth	"	11 13	6 05
Nyárád	"	12 02	6 54
M.-Vásárhely	Erk.	12 26	7 18
Tövis—gyulafehérvár		Vegy. von. 212. sz.	Vegy. v. 214. sz.
Állomások		Minden nap óra perc	Minden nap óra perc
Tövis (vendéglő) Ind.	"	2 39	8 20
Gyulafehérvár (v.) Erk.	"	3 11	9 10
Gyulafehérvár (v.) Ind.	"	3 26	—
Arad	Erk.	11 50	—
Kapus—nagyszeben		Vegy. v. 312. sz.	Vegy. v. 316. sz.
Állomások		Minden nap óra perc	Minden nap óra perc
Kapus (vendéglő) "	"	11 10	4 25
Nagy-Selyk	"	11 49	5 02
Ladamos	"	12 34	5 45
Vizakna	"	1 14	6 23
Nagy-Szeben	Erk.	1 41	6 50

Jegyzet. A vastagabb keretbe nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

Sz. 727—1881.
urb.

Hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint urber bíróság által ezenel közhírré tétetik, hogy az erdélyi püspöki uradalom felperes által Remete, Pencz, Mogos, és Kisgyógyapataka helységei határain fekvő s ezen négy község által közösen használt erdő és legelőterületeknek ezen községek közötti arányosítása végett kereset adatván be ezen kereset feletti tárgyalásra határidőül 1881. június 8-dik reggeli 9 órája tűzött ki ezen kir. törvényszéknél, hová az összes érdekeltnek jelen hirdetmény által is megidéztetnek.

A gyulafehérvári kir. törvényszék urbéri bíróságának 1881. april 25-én tartott üléséből.

A kir. törvényszék elnöke:

Klestnizsky

jegyző.

Joksmán Nándor.

(244) 2—3

Butorok keményhajlitott fából.

Nádfonatu székek

finom diófaszinre politirozva.

Nr. II. á 2 ftt 40., ugyanaz összekötő karokkal 2 ftt 70.
Nr. III. á 2 ftt 75., " " Nr. IV. 3 ftt 34.
Zongora-szék 1 ftt 85. (138) 3—3

Franco pályaudvar Segesvárt.

TEUTSCH B. JÓZSEF-né

Törvényesen

A czímzalagnak utánozása

DREHER

kiviteli

tételezett vigneta.

hatóság által megbüntettetik.

ANTAL

palaczk-sör.

a hamisítatlanság biztosítása mellett kizárólagosan csakis

Dreher Antal
serfőzdéjében Kőbányán,

vagy

Budapestén

Dietrich és Gottschlig

cs. kir. udv. szállítók és DREHER ANTAL főraktárnokainál megrendelhető.

Arjegyzék ingyen és bérmenten küldetik. Árúsitók (szükséglet szerint) kedvezményi árakban részesíttetnek.

Oly palaczk-sörért melynek czím szalagán a „Dietrich és Gottschlig” vezérlőgömbök neve előnem fordul, a főződe jóállást nem vállal.

9 arany érem és kitüntetés okmány.

Csak ugy valódi, ha minden szelvényen levő nevet látja.

LIEBIG társaság

huskivonata

FRAY BENTOS-ból Del America).

A Liebig társaság központi raktára Ausztria.

Berk Károly

ca. k. udvari szállítónal

Bécs. I. Wollzeile 9.

9 arany érem és kitüntetés okmány.

Kapható CSIKI testv. kereskedésében

(86) KOLOZSVÁRTT. 4—12

NYUJTSUNK KEZET A SZERENCSENEK!

400,000 márk

főnyereményre kedvező alkalmat nyújt az állam által helyben hagyott és biztosított legújabb nagymérvű sorsjáték

Ezen legújabb terv szerint berendezett sorsjáték azon előnnyel bír, hogy néhány hó alatt 7 húzása 51,700 nyereménynek biztos kihozása történik, melyek közt 400,000 márk főnyeremény. Azonkívül még a következő nyeremények vannak u. m.:

1 nyeremény 250,000 márk.	1 nyeremény 12,000 márk
1 " 150,000 " 24 " 10,000 "	
1 " 100,000 " 5 " 8,000 "	
1 " 75,000 " 54 " 5,000 "	
1 " 50,000 " 105 " 3,000 "	
2 " 40,000 " 263 " 2,000 "	
3 " 30,000 " 631 " 1,000 "	
1 " 25,000 " 873 " 500 "	
2 " 20,000 " 1,050 " 300 "	
12 " 15,000 " 28,860 " 138 "	

A húzások tervszerint hivatalosan állapítottak meg.

Az első és legközelebbi az államtól biztosított pénzsorsoláshoz való sorsjegyek ára:

1 eredeti egész sorsjegy 6 márk vagyis 3 1/2 o. ért. ftt.
1 " fél " 3 " " 1 3/4 o. ért. ftt.
1 " 1/4 " 1 1/2 " " 90 kr.

A megrendelések posta útján beküldendő összegekre a legnagyobb pontossággal teljesíttetnek és az ország czímerevel ellátott sorsjegyek az illetőknek beküldetnek. A megrendelésekhez szükséges czímlelapokat mellékelve küldjük használat végett a játék tervével együtt díj nélkül, a melyben a nyeremények beosztása és osztályozása, valamint az illető befizetések láthatók, azonfölül a nyeremények jegyzéke minden húzástól az érdekelt feleknek haladéktalanul megküldetik.

A nyeremények kifizetése állambiztosítók mellett pontosan történik azonban a Magyarország minden nagyobb városában létező összeköttetéseinknél fogva a felek kívánságára egyenesen kézzel fizetjük.

Gyűjtődéknél mindaddig különös szerencsének örvendtek, és már számtalanszor nagy nyereményeket fiztünk ki érdekelt feleinknek, u. m. : 250,000, 225,000, 150,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb.

A szilárd alapokra fektetett vállalatnál mindenütt bizva számíthatunk élénk részvételre, ennél fogva kérjük, hogy a megrendeléseket annál könnyebben teljesíthessük, azokat mielőbb mindenestire pedig még folyó év május 15-ke előtt beküldeni sziveskedjenek.

KAUFMANN & SIMON

bank- és váltóüzlete Hamburgban.

U. I. Az ezáltal bennünk helyezett bizalmat köszönettel vesszük s a midőn ezen új sorsolás kezdetével szives részvételre felkérjük, továbbra is iparkodni el nem mulasztandjuk pontos és reelle szolgáltatunk által tisztelt érdekelteink teljes megelégedését kiérdemelni.

(209)

2—3

G. L. DAUBE ET CO

közp. hirdetési irodája

a németországi és külföldi lapok részére

BÉCSBEN

és a bel és külföldi minden nagyobb városaiban

Átvesszük mindennemű jelentéseket a világ összes lapjaiba Szakiratokba, Naptárakra stb.

Pontos elintézés. — Legolcsóbb szolgálattétel.

Megbízásoknál a lehető legnagyobb engedelmény.

lapok névjegyzéke ingyen bérmentve.

TISZTELETTEL KÉRETNEK:

Pontos czímüket, a sorsjegyekből kívánt mennyiséget, és hogy az összeg mellékelve van-e, avagy postautalvánnyal küldetik, megjegyezni. Kisebb összegeket legelőszertibb ajánlott levelekben küldeni; postabélyegeket fizetésként eloadgatnak.

Megrendelési levél.

KAUFMANN et SIMON

bankháznak

HAMBURGban.

Kérem darab eredeti sorsjegyet küldeni, a

melyért ön idemellékelve postautalvánnyal

frt krnyi összeget veendő

C Z I M:

Vezeték és keresztnév

Lakása

Utolsó posta

Egyéb közelebbi megjelölés